

De toets spelling einde vierde / begin vijfde leerjaar (SVS-E4B)

Als spellingtoets voor het vierde leerjaar gebruiken we één van de dictees uit de *Schaal Vorderingen in Spellingvaardigheid (SVS)*, een instrument dat oorspronkelijk door het CiTO (Nederland) samengesteld werd en in opdracht van de Vlaamse overheid voor Vlaanderen aangepast werd door Rita Rymenans (Universiteit Antwerpen).

Vlaamse scholen kunnen de SVS gratis downloaden van de website van het Vlaamse ministerie van onderwijs. Ons scholenportaal biedt u een rechtstreekse link daar naartoe.

De SVS bestaat uit verschillende dictees, bestemd voor afname op verschillende momenten doorheen de lagere school. Het dictee dat in het SiBO-onderzoek gebruikt werd, is de moeilijkste versie bestemd voor afname op het einde van het vierde leerjaar (E4B). Voor zwakkere leerlingen of subgroepen kan men ook een makkelijker versie hanteren (b.v. E4A, of M4A, enz.). Welke ook de versie is die gebruikt werd, de ruwe toetsscores worden omgezet in vaardigheidsscores die op één en dezelfde schaal staan, zodat vergelijking van leerlingen onderling en van resultaten op verschillende momenten steeds mogelijk is. Om het niveau en de vorderingen (leerwinst) van een leerling goed te kunnen bepalen, is het van belang dat een gepaste moeilijkheidsgraad gehanteerd wordt, d.w.z. een versie waar een leerling niet alles fout, maar ook niet alles juist heeft.

Elk dictee bestaat uit één- en meerlettergrepige woorden, die in zinsverband worden aangeboden. Zo proberen we te voorkomen dat kinderen woorden fout schrijven omdat ze die verkeerd begrepen hebben. De woorden uit het dictee kunnen onderverdeeld worden in verschillende spellingcategorieën. Voor dictee E4B zijn dat (met tussen haakjes het aantal woorden in de betreffende categorie):

- Eén of meerlettergrepige woorden met -ei- of -ij- (vb. vrijwillig) (6)
- Meerlettergrepige woorden met gesloten lettergreep (vb. terras) (5)
- Eén of meerlettergrepige woorden waarin /ie/ geschreven wordt als -i- (vb. kantine) (5)
- Meerlettergrepige woorden waarin /zju/ geschreven wordt als -ge (vb. bagage) (6)
- Eén of meerlettergrepige woorden beginnend met 's (vb. 's winters) (4)
- Meerlettergrepige woorden met -tie (vb. politie) (5)
- Eén of meerlettergrepige woorden met -b (vb. rib) (6)
- Meerlettergrepige woorden met -teit of -heid (vb. veiligheid) (5).

Voor de inhoud van andere dictees verwijzen we naar www.ond.vlaanderen.be/toetsenvoorscholen.

In het SiBO-onderzoek werd op het einde van het derde leerjaar geen spellingtoets afgenomen. Gezien wij de SiBO-dataset als referentiedataset hanteren voor de schoolfeedback, voorzien wij ook geen feedback voor SVS-toetsen op het einde van het derde leerjaar. Wij voorzien wel feedback over de leerwinst die op het vlak van spelling gerealiseerd werd tussen het einde van het tweede (of het begin van het derde) leerjaar en het einde van het vierde leerjaar.